

péči u babičky Anny H-ové, kde byla vychována či zda má býti vydána do výchovy a výživy svého adoptivního otce Karla Ch-a a jeho manželky, které dosud blíže nezná, kteří jsou jí naprosto cizí. Měl proto opatrovnickým soudem býti zřízen pro nezletilou Libuši Ch-ovou podle § 271 obč. zák. opatrovník k činu, neboť adoptivní otec Karel Ch. nemůže zastupovati nezletilou v tomto případě. Ježto tudíž nezletilá Libuše Ch-ová nebyla v dosavadním řízení vůbec zastoupena zákonným zástupcem, ač ho nezbytně potřebuje, ježto jde výlučně o její zájmy, jest i napadené usnesení i usnesení prvního soudu zmatečné podle § 41 (2) f) nesporného řízení z r. 1931 a bylo je proto zrušiti podle § 41 (4) tohoto zákona z úřadu.

Čís. 12096.

Prohlásil-li odvolací soud, vyhlásiv průvodní usnesení o připuštění důkazu místním ohledáním s příbráním znalce, o jehož provedení byl dožádán jiný soud, jednání za skončené podle třetího odstavce § 193 c. ř. s., nemůže strana, která se proti tomu neohradila, tento postup napadati jako vadný. Vada řízení, nikoliv zmatečnost (čís. 4 § 477 c. ř. s.) jest teprve v tom, bylo-li odvolacím soudem nařízeno doplnění znaleckého posudku, které se stalo bez účasti stran, jež nebyly ani uvědoměny ani slyšeny. Pokud tato vada nebyla způsobila zamezení úplně a důkladné posouzení rozepře (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Majitel kavárny ručí za škodu z výbuchu na záchodě kavárny, k němuž došlo tím, že na záchodě byl delší dobu před příchodem hosta nechán plynový kohoutek otevřený, takže se zapálením sirky vznítila třaskavá směs, jež se za tu dobu na záchodě nashromáždila.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1932, R II 152/32.)

Žalobce, jsa hostem v kavárně žalované, zašel na neosvětlený záchod, kde si rozsvítil sirkou, při čemž nastal výbuch svítiplynu a žalobce byl těžce popálen. Žalobní nárok na náhradu škody proti majitelce kavárny neuznal procesní soud své stolice důvodem po právu. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu žalované.

Důvody:

Zmatečnost podle čís. 4 § 477 c. ř. s., pokud se týče vadu odvolacího řízení, zamezující úplně vysvětlení a důkladné posouzení rozepře, spatřuje stěžovatelka v tom, že odvolací soud proti zásadě bezprostřednosti a veřejnosti provedl důkaz místním ohledáním, znalcem a výslechem stran dožádaným soudcem, aniž strany měly možnost výsledky těchto důkazů ještě u odvolacího soudu podrobiti kritice a rozboru, a že se doplnění znaleckého posudku stalo bez součinnosti stran. Rekursu však nelze přiznati oprávnění. Podle protokolu o odvolacím líčení připustil odvolací soud důkaz místním ohledáním s příbráním znalce z oboru

plynové techniky a výslechem stran. Po vyhlášení tohoto průvodního usnesení, podle něhož za jeho provedení byl, což bylo podle prvního odstavce § 488 c. ř. s. přípustné, dožádán okresní soud v M., prohlásil odvolací soud jednání za skončené podle třetího odstavce § 193 c. ř. s. Nehledíc k tomu, že tento předpis opravňoval odvolací soud k tomuto postupu, přehlíží stěžovatelka, že se proti tomu neohradila, tudíž s postupem tím souhlasila, a nemůže proto postup ten napadati jako vadný, zvláště ano vůbec nešlo o porušení nějakého předpisu, obzvláště však ne takového, jehož zachování se strana nemůže platně vzdáti. Stěžovatelka byla se svým právním zástupcem přítomna při provádění důkazu místním ohledáním a znalcem a mohla použiti práva dotázek podle § 289 c. ř. s. Až potud je postup soudu bezvadný. Po vrácení spisu dožádaným soudcem bylo odvolacím soudem nařízeno doplnění znaleckého posudku. Znalec podal písemný doplněk svého posudku. Doplnění to se stalo bez účasti stran, neboť strany nebyly ani uvědoměny, ani slyšeny. Tento postup jest proto označiti jako vadný. Nejde tu však ani o zmatečnost podle čís. 4 § 477 c. ř. s., ani o p o d s t a t n o u vadu řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.), která by byla způsobilá zameziti úplné a důkladné posouzení rozepře, poněvadž znalec již ve svém ústním posudku, podaném za přítomnosti stran a jejich právních zástupců při místním ohledání před dožádaným soudcem dne 8. ledna 1932 se vyslovil, že plyn při nejintenzivnějším unikání musel na záchodě úplně otevřeným kohoutem a maximálně netěsným hořákem ucházeti aspoň hodinu, by mohlo dojíti k explozi a popálení žalobce a že je vyloučeno, že k explozi došlo při hoření zapáleného plamenu, jak to udala svědkyně T-ová. Znalec vyslovil se tudíž již ve svém ústním posudku o okolnostech závažných pro rozhodnutí sporu, jeho ú s t n í posudek je základem napadeného rozsudku, kdežto písemný posudek jeho jest jen bližším vysvětlením jeho dřívějšího posudku, podaného za přítomnosti stran a tento písemný posudek nepadal při rozhodnutí na váhu.

Ale ani ve věci samé nelze rekursu přiznati oprávnění. Předpoklad, položený za základ napadenému usnesení, že plynový kohoutek byl otevřený a plyn nerozsvícený nejméně přes hodinu, a že plyn unikal na záchodě nejméně po tuto dobu před tím, než žalobce tam přišel, jest ve shodě se znaleckým posudkem. Podle zjištění odvolacího soudu nastala exploze proto, že nejméně hodinu před příchodem žalobcovým byl plynový kohoutek nechán otevřený, tak že zapálením sirky explodovala třaskavá směs, jež se za tu dobu na záchodě nashromáždila. Odvolací soud neuvěřil svědkyni T-ové, že viděla na záchodě hořeti plynové světlo, zjistil na základě znaleckého posudku opak; rozpor se spisy stěžovatelkou uplatněný není proveden po zákonu, neboť stěžovatelka nemůže s úspěchem tvrditi, že dotýčný předpoklad odvolacího soudu odporuje znaleckému posudku, jenž jest mu základem. Že tehdy na záchodě hořelo elektrické světlo, jest v rozporu se spisy, žalovaná sama v žalobní odpovědi připustila, že tehdy záchod nebyl osvětlen elektrickým světlem. Je nerozhodné, že elektrické světlo na záchodě fungovalo, ana podle rozsudkového zjištění elektrická žárovka nebyla rozsvícena a osvětlení v chodbě nestačilo k osvětlení záchodu samého. Zavinění žalované provozovatelky kavárny spatřuje odvolací soud právem v tom,

že sama nebo svými zaměstnanci neodstranila unikání plynu po tak dlouhou dobu a že se nepostarala o to, by záchod hosty používaný byl řádně osvětlen. Příčinná souvislost mezi zaviněním žalované, pokud se týče jejím opomenutím jest ze zjištěných okolností patrna, neboť, kdyby byl záchod osvětlen, nebyl by si musel žalobce posvítiti sirkou, a kdyby byla při náležitém dozoru nad provozními místnostmi závada unikání plynu odstraněna, nebylo by ke škodné události došlo. Odvolací soud právem neuznal na vlastní neopatrnost žalobcovu, vyloučiv, že výbuch nastal proto, že žalobce sám na plynovém zařízení neopatrně manipuloval. Jeho spoluzavinění na škodné události nelze spatřovati v tom, že si na záchodě posvítit sirkou, ano tam světlo nehořelo.

Čís. 12097.

Dědic přihlásivší se s dobrodiním inventáře ručí za pozůstalostní dluhy do výše pozůstalostního jmění podle hodnoty, již má podstata v době odevzdání. Ve sporu proti dědici o zaplacení pozůstalostního dluhu nelze přezkoumati správnost ani inventury, ani odevzdací listiny. Dědic by mohl uplatňovati na svou obranu jen takové změny pozůstalostního jmění, jež nastaly v době od inventury do odevzdání pozůstalosti.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1932, Rv II 86/31.)

Žalující spořitelna poskytla Josefu S-ovi zápůjčku. Po smrti Josefa S-a domáhala se žalobkyně zaplacení zápůjčky na universální dědičce Josefa S-a. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Ne j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Vadnost řízení a nesprávné právní posouzení spatřuje dovolatelka v tom, že nebyl připuštěn důkaz pozůstalostními spisy o tom, že pozůstalost po zesnulém Josefu S-ovi byla pasivní. V pozůstalostním řízení byla pořízena inventura za účasti soudních znalců. Účelem inventury je, aby byl pořízen přesný seznam všeho jmění, jež náleželo zůstavitelovi v době úmrtí, ale mimo to, by byla ustanovena cena, jakou v den úmrtí zůstavitelova pozůstalost měla (§ 97 nesp. pat.). Zjišťuje se tu tedy autoritativním způsobem pro dědice, přihlásivšího se s výhradou inventáře, rozsah jeho ručení za pozůstalostní dluhy. Bylo proto povinností dědice, který se pozůstalostního řízení účastnil, by již v pozůstalostním řízení dbal svých zájmů a hleděl k tomu, by se toto zjišťování provedlo správně a by se případně bránil opravnými prostředky, jinak nabude usnesení vyřizující provedenou inventuru proti němu právní moci. Dědic přihlásivší se s dobrodiním inventáře ručí ovšem za pozůstalostní dluhy do výše pozůstalostního jmění (nikoli jen tímto jměním), a to podle hodnoty, kterou má podstata v době odevzdání. Mohl by tedy na svou obranu uplatňovati jen takové změny, k nimž došlo od inventury do odevzdání.